

A munkában részt vettek Bende Livia, Lőrinczy Gábor, Türk Attila régészek, a Móra Ferenc Múzeum régész technikusai, valamint szegedi régészhallgatók.

SZALONTAI CSABA

165. Máriabesnyő, Fenyves

(MRT 13/3. k. 10/39. lh.)

(Pest megye) H

Az 1978-ban előkerült honfoglalás kori sírok helyszínén (Régészeti Füzetek 1. 32. 80.) újabb temetkezés előkerülését jelentette be az akkori és jelenlegi tulajdonos. A háton, nyújtott helyzetben fekvő halott behajlított karokkal feküdt. Melléklete vaskés. A csontváz és a vaskés a váci Tragor Ignác Múzeum gyűjteményébe került.

TETTAMANTI SAROLTA

166. Mátraszőlős, Király-domb

(Nógrád megye) LT, A

A Salgótarjáni Múzeum felkérésére és megbízásából a Tar-Mátraszőlős szennyvízberuházás bel- és külterületi nyomvonalának bejárása, a vezetékfektetési munkálatok régészeti megfigyelése volt az elsődleges feladatunk.

A korábbi terepbejárás során lokalizált lelőhelyen elvégeztük az építést megelőző feltárást 2001. június 18. és június 28. között.

A lelőhely a község határának DK-i részén, a Zagyva ÉNy-i – jobb – oldalán, annak első teraszát képező dombon található. Itt egy a környezetéből jelentősen kiemelkedő, széles, lapos, ÉNy-DK csapásvonalú hát húzódik: a Király-domb. A domb É-i felén Mátraszőlős belterületének legdélibb házai állnak. A domb legmagasabb részét DNy-ÉK-i irányban átvágja a 21. számú főközlekedési út. A lelőhely terepbejárással vizsgálható része ezért teljes egészében annak D-i részére esik. Terepbejárásunk során a felszín minden esetben közepes illetve rossz látási viszonyokat nyújtott, így csak azt vizsgálhattuk, mely területen vannak biztosan leletek a felszínen. Ezek szerint a lelőhely ÉK-i, K-i szélét a Hévíz-patak medre jelenti, illetve egy olyan, mára kiszáradt patakmeder, melynek nyomvonala kissé nyugatabbra húzódik a mai pataknál. Innen a lelőhely határa, követve a domb felszíni formájának ívelt D-i határát, a domb lábánál Ny-ra kanyarodva átszeli a Mátraszőlős-Pásztó országutat, utóbbtól DNy-ra, követve az ármentes kiemelkedés határát, ÉNy-ra kanyarodik és befut a 21-es út töltése alá. A 21-es úttól É-ra – a beépítettség miatt – terepet járni nem tudtunk.

A lelőhely É-i beépített részén sikerült hozzávetőleges biztonsággal azonosítanunk Patay Pál 1958-as ásatásának helyszínét. Mivel Patay Pál – legalábbis a Szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeumban őrzött ásatási dokumentáció-töredékben (jelzete KFM RA 59-73) – a feltárást pontos bemérései adatait nem rögzíti, az egykori kelta temető helye ma már nem visszamérhető.

A feltáráson négy árokszelvényt nyitottunk 462 m² felületen. Ezek közül a 4. szelvény régészetileg már negatív volt. Egy ház (1. objektum) és 7 egyéb telepobjektum, valamint 3 leletkoncentráció esett a feltárt felületre, ami arra utal, – a keskeny árokszelvények figyelembe vételével – hogy a kelta telep DK-i szélén is nagy régészeti fedettséggel számolhatunk. Az előkerült leletanyag nagy mennyisége még jobban hangsúlyozza ezt.

A terepbejárás során pár kora avar edénytöredék is előkerült (kézzel formált, fésűs díszítésű), és egy bordázott oldalú szürke korongolt cserép. A 2. szelvény K-i szélén, az egykori vízparton is találtunk másodlagos helyzetben lemosódott avar cserepet. Az avar telep a jelenleg feltárt területről ÉK-re, a Mátraszőlősről Pásztóra vezető út és a 21-es út kereszteződésénél az ÉK-i negyedben feket.

A feltárást röviden összefoglalva: a kelta telep részlete került elő, egy ház és 7 telepobjektum. Ezen kívül sikerült a telep DK-i szélét is meghatározni, ahol a Zagyva korábbi öntésterülete nádas, szittyós partként jelentkezett. Itt részben a telepről lemosódott, részben a lakosok által hulladékként bedobált leletanyag jelentkezett. Regisztráltunk egy – feltehetően kora avar – telepet is, melynek területén ásatás nem történt.

VADAY ANDREA

167. Mátraszőlős határa

(Nógrád megye) Kö

2001. március 13. és 18. között a Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága felkérésére bejártuk a Zagyva-Cserhát-völgyi gázvezeték nyomvonalát.

A településtől ÉK-re a Szamár-patak és a tőle keletre eső vízfolyás között, illetve a Patakon túli-dűlőtől keletre kevés középkori kerámia került elő (6. lh.).

Munkatársak: Majcher Tamás, Paszternák István régészek, Balogh András pécsi, Nagy Andrea, Pesti Krisztina budapesti egyetemi hallgatók, valamint Nagy Imre, Semperger Zoltán, Nyikus Diána. A leletek a Kubinyi Ferenc Múzeumba kerültek.

VADAY ANDREA

168. Mátraverebély határa

(Nógrád megye) Kú

2001. március 13. és 18. között a Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága felkérésére bejártuk a Zagyva-Cserhát-völgyi gázvezeték nyomvonalát.

A falu DNy-i határától kezdtük a terepbejárást. A talaj boronált és gazos volt. A 38. km-kőnél, a 21. főút és a Zagyva közötti kis területen, néhány kora újkori cserép került elő elszórtan.

Munkatársak: Majcher Tamás, Paszternák István régészek, Balogh András pécsi, Nagy Andrea, Pesti Krisztina budapesti egyetemi hallgatók, valamint Nagy Imre, Semperger Zoltán, Nyikus Diána. A leletek a Kubinyi Ferenc Múzeumba kerültek.

VADAY ANDREA